

2 017550 139621

خبره

مخ ۴

تي ايس ايليت

امريکايي نقاد، شاعر او ليکوال ايليت د نوبل پر جايزې سربېره، د نړۍ له ۱۸ مخکښو پوهنتونونو افتخاري دوکتوراوې هم اخيستي دي.

کرنې رياست:

په زابل کې د پستي ۴۵۷ جريبه سوداگريز بڼونه جوړېږي

د زابل د کرنې او مالدارۍ رياست وايي، چې د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې (NHLP) په همکارۍ په دغه ولايت په مرکز کلات او شاجوی، شېرفصا او شينکۍ ولسواليو کې ۴۵۷ بڼونه جوړ شوي.

د زابل د کرنې رياست چارواکي زياتوي، چې په همدې موخه د کرنې رياست له خوا د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې په همکارۍ يوشمېر بڼوالو او ځمکوالو ته د پستي سوداگريزو بڼونو جوړولو په پار ۱۰۵ د اوبو درې زره لېتريه ټانکي، ۶۰ متره يو اېنچ پايپ او ۱۸۰ متره جال ورکړل شوي دي.

دغه راز ټاکل شوي، هغو بڼوالو او ځمکوالو ته چې د پستي سوداگريز بڼونه ورته جوړېږي، د پستي د نيالگيو پيوند، د ځمکې ډيزاين او نقشې او همداراز د پستي بڼونو جوړولو اړوند اړينې لارې چارې په عملي او نظري ډول وښودل شي.

د سولې په تړاو سيمه ييزه اجماع؛

افغان سياسيون هڅه کوي د جگړې په ختمولو کې د گاونډيانو همکاري خپله کړي

د واکسين تر تطبيق مخکې؛ کوويد-۱۹ هر وخت په کمين کې

مخ ۳

ايا امريکا به په افغانستان کې خپله دوسيه وتړي؟

مخ ۲

امريکا لا هم د جگړې او سولې مديريت کوي

مخ ۲

بلنکين: تعداد کوچکی از نيروهای امريکايی را در افغانستان حفظ می شود

تونی بلنکين، يکی از مشاوران بلند پایه جو بايډن، نامزد انتخابات رياست جمهوري امريکا، می گويد که در صورت پيروی بايډن در انتخابات، او یک رقم کوچک از نيروهای امريکايی را در افغانستان حفظ خواهد کرد. قرار است انتخابات امريکا به تاريخ سوم ماه نومبر سال روان ميلادی، برگزار شود. بلنکين در گفت و گو با شبکه سي ان ان، می گويد که بايډن از تلاش های ديپلوماتيک برای حل بحران افغانستان و گردهم آمدن افغانان، پشتيبانی می کند. او می افزايد که هرگاه بايډن به قدرت برسد، مسير بيرون کشيدن سربازان امريکايی را از افغانستان ادامه خواهد داد.

اما تونی بلنکين تأکيد می ورزد که بايډن به گونه مسؤله در اين باره برخورد خواهد کرد، نه اين که به گفته او همانند رئيس جمهور دانلد ترمپ که برای تقويت موضع گيری سياسی اش در انتخابات تأکيد کرده است، سربازان امريکايی را تا کريسمس بيرون خواهد کرد. او در ادامه می گويد که بايډن می خواهد که یک نيروی کوچک ضد هراس افگنی امريکا را در افغانستان نگهدارند تا گروه های مانند القاعده و داعش، ظرفيت حمله بر امريکا را از اين کشور، نيايند.

پيش از اين، رابرت اوبراين، مشاور امنيت ملی رئيس جمهور ترمپ بر بيرون شدن سربازان اين کشور از افغانستان تأکيد کرد؛ اما او گفته های اخير ترمپ را درباره بيرون شدن همه نيروهای امريکايی از افغانستان تا کم تر از سه ماه ديگر، برخاسته از احساسات می داند.

خليلزاد: د امتياز اخيستو لپاره د تاوتریخوالي زياتول گواښوونکي دي

مخ ۵

راپورونه: د ناټو دفاع وزیران راتلونکې پنجشنبې د افغانستان پر ماموریت او سولې پروسې خبرې کوي

د راپورونو له مخې، د ناټو سازمان د دفاع وزیران راتلونکې پنجشنبې د افغانستان پر ماموریت او سولې پروسې خبرې کوي. د بلجيم په پلازمېنه بروکسل کې د ناټو سازمان مطبوعاتي دفتر ویلي چې ټاکل شوي ده، د سازمان د دفاع وزیرانو دوه ورځنۍ غونډه د ویديو له لارې د راتلونکې پنجشنبې په ورځ پیل شي.

سرچینې زیاته کړې چې په دې غونډه کې به د دفاع وزیران د سازمان اړوند دفاعي موضوعاتو باندې بحثونه وکړي. د ناټو مطبوعاتي دفتر زیاته کړې چې د دفاع وزیرانو په دې دوه ورځنۍ ناسته کې به په عراق او افغانستان کې د سازمان ماموریتونه هم و ارزول شي. سرچینې ویلي، د دفاع وزیران به له افغانستانه د سازمان د همکاريو پر دوام، د افغانانو په مشرۍ او مالکیت د سولې پروسې پر ملاتړ هم یو ځل بیا ټینګار کوي. ناټو ویلي چې دوی له افغان امنیتي ځواکونو سره د پوځي او مالي ملاتړ ترڅنګ له افغانستان او افغانانو سره خپلو اوردمهاله همکاريو ته هم دوام ورکوي.

اکسوس کتابپلورنځی
Aksos Book Store

Add a Book to Your Life

- دهیوریو پارک جنوبی دروازې ته مخامخ
- 0798-98-9696, 0202504652
- aksosbookstore@gmail.com
- www.aksosbookstore.af
- Aksos Book Store
- Aksos Book Store

دريغ

امريکا لا هم د جگړې او سولې مدیریت کوي

د امریکا او طالبانو له هوکړې وروسته امریکایان بیا داسې پیغامونه ورکوي، چې گواکې د روانو ستونزو او جگړې پړه پر دوی نه ده او دا افغانان دي چې په خپلو منځونو کې نه سره جوړېږي. امریکایي چارواکي اوس د یو اړخ په توگه نه، بلکې د یو زورور منځگړي په توگه ځان را مخکې کوي او دواړو اړخونو ته له فشارونو سره مله نصیحتونه کوي. دوی داسې نښي چې گواکې امریکا نه یوازې د ستونزو لامل نه ده؛ بلکې غواړي چې د افغانستان ستونزه حل شي.

د امریکا او طالبانو د توافق ډول له سره همداسې و چې پکې یوازې د امریکا او طالبانو د لانجې حل ته پام شوی و. په دې هوکړه کې نه یوازې امریکایي ځواکونه خوندي شوي دي؛ بلکې نور امریکایي اهداف هم تر برید لاندې نه راځي. زرگونو امریکایي ځواکونه ته د وتلو خوندي لاره برابره شوې ده او د دې تر څنګ یې په لگښتونو کې هم میلیارډونه ډالره کمی راغلی دی. په هوکړه کې له سره دې ته پام نه کېده او نه شوی چې افغانان هم خوندي شي، جگړه ودرېږي او په افغانستان کې سوله او ثبات راشي. آن په هوکړه کې د امریکا له اړخه په شعوري ډول داسې مسایل ځای پر ځای شوي چې د سولې پر وړاندې خنډ جوړوي او د جگړې له دوام سره مرسته کوي. له همدې امله د امریکا او طالبانو له هوکړې نږدې اووه میاشتې وروسته هم افغان وژنه همغسې روانه ده او د سولې په خبرو کې کوم خاص پرمختګ نه دی شوی.

د سولې په روانو خبرو کې د ځنډ او خنډ تر شا یوازې له دې امله امریکا نه ده چې په هوکړه کې یې داسې مسایل ځای پر ځای کړي، چې اوس په خبرو کې د خنډ سبب شوي؛ بلکې امریکا اوس هم په خپل دریغ او پټو پیغامونو سره د دغو خنډونو تر شا ده. امریکایي چارواکي اوس هم حکومت او طالبانو دواړو ته هغه څه نه وايي چې په ظاهره یې څرګندوي، بلکې دواړو اړخونو ته داسې پیغامونه انتقالوي چې خنډ یې جوړ کړی دی. اوس هم حکومت ته ملاتړ او په جگړه کې د افغان امنیتي ځواکونو تر څنګ د درېدو پیغام ورکوي، خو طالبانو ته بیا وايي چې دوی له دې سره موافق دي او ملاتړ یې کوي، چې د دوحې هوکړه باید د بین الافغاني خبرو اساس وي. له بله اړخه د دوی فشار د خبرو د پیل سبب شو او د دوی فشار د پرمختګ سبب هم کېږي؛ خو دوی په قصدي او شعوري ډول داسې فشار نه راولي چې دواړه اړخونه جگړې او وژنې بندې کړي او د سولې په خبرو کې محسوس پرمختګ وشي.

له همدې امله امریکا لا هم په افغانستان کې د جگړو او وژنو تر شا ده چې له بده مرغه دواړو اړخونو ورته د دې حالت زمینه برابره کړې ده. موږ باید هېر نه کړو چې جگړه هم د امریکا په خوښه وه او د سولې او جگړې اوسنی حالت هم د امریکا په خوښه او پلان مخ ته ځي. تر هغو چې موږ د امریکا له مدخلې پرته خپلواک ګامونه وانه ځلو، نه به جگړه ودرېږي او نه به هم واقعي سوله وویږي.

ایا امریکا به په افغانستان کې خپله دوسیه وتړي؟

سیدالرحمن سالار

په دوحه کې له طالبانو سره د امریکا تړون، له افغانستان څخه د خپلو سرتېرو ایستل، د پوځي اډو او تاسیساتو ړنګول او نقلول؛ دا ټول په افغانستان کې د امریکا د قطعي ماتې نښونه کوي. خو د بین الافغاني خبرو نامعلوم برخلیک، په هېواد کې د جگړو شدت او د دوحې تړون خلاف د طالبانو پر مرکزونو د امریکا د هوايي بریدونو بیا پیلول، په افغانستان کې استعمال شوي وسلې او پوځي تجهیزات د پاکستان پوځ په واک کې ورکول چې دا شل کاله یې په مختلفو نومونو افغانان ورباندې وژلي او د ځینو رسنیو د راپورونو له مخې د ډیورنډ فرضي کرښې پورې غاړې ته یې ځای پر ځای کول؛ د افغانستان په اړه د امریکا د راتلونکي پېچلي پلان په اړه شکونه پیدا کوي او داسې نه ښکاري چې دغه هېواد دې په افغانستان کې د خپل پوځي شتون په ختمېدو سره، خپله دوسیه وتړي.

امریکا او ملګرو یې په ۲۰۰۱ کال کې په مختلفو پلمو پر افغانستان پوځي تېری وکړ، چې سړ کال یې شل کاله پوره شول او په دې موده کې یې په افغانستان کې ډول ډول وسلې وازمویلې، میلیونونه افغانان شهیدان، ټپیان او بې کوره شول.

شعارونه یې له بشري حقونو، ښځو حقونو، بیان آزادی څخه دفاع او له (ترهګرۍ) سره مبارزه وه؛ خو په عمل کې دوی خپله د بشري حقونو تر ټولو ستر تېري کوونکي پاتې شوي او د دوی ټولې کړنې ترهګري وه او دا دي شل کاله یې هره ورځ او هره شپه د خلکو شخصي حریم مات کړی، آن د ودونو او جنازو پر مراسمو یې بریدونه وکړل، کلي او بانډې، جوماتونه او مدرسې یې له خاورو سره خاورې کړل، خلک یې په سپیو ودارل، ضعیف یورانیم او سپین فاسپورس او نورې منعه شوې او نا تعریف شوې وسلې یې وکارولې، آن څو څو څله یې پر افغان امنیتي ځواکونو هم بریدونه وکړل، لنډه دا چې داسې جنایتونه یې وکړل چې ښايي د بشریت په تاریخ کې بېلګه ونه لري. که څه هم امریکا په ۲۰۱۴ کال کې له افغان دولت سره امنیتي تړون لاسلیک کړ، هغه امنیتي تړون چې عام ولس یې پر خلاف هماغه وخت غږ پورته کړ، خو تر نن پورې امریکا د دغه تړون خیال نه دی ساتلی او هر وخت یې چې زړه غوښتي، د افغانستان په اړه یې خپله پالیسي بدله کړې. هغه تړون چې متن یې هم خپله د امریکایانو لخوا لیکل شوی او ځان ته یې

امریکا ښکاره نورو هېوادونو ته د افغانستان په جگړه کې د ښکېلېدو بلنه ورکوي او که څوک شک لري؛ نو یوتیوب ته دې مراجعه وکړي او ښايي د ټرمپ هغه وینا لاهم موجوده وي، چې په ۲۰۱۹ کال کې یې خپلې کابینې ته د خبرو پر مهال پاکستان، هند او روسیې ته د افغانستان په جگړه کې د ګډون بلنه ورکړه.

امریکا په پوځي ډګر کې ماتې خوړلې، خو متاسفانه افغانان تل دښمن ته له ماتې ورکولو وروسته خپلو موخو ته په رسېدو کې ناکام شوي. افغانان تل په پوځي ډګر کې دښمن ته له ماتې ورکولو وروسته د خپلمنځي اختلافونو له امله دومره کمزوري شوي، چې بالاخره یا بېرته هماغه ماتې خوړلې دښمن ورباندې برلاسی شوی او یا د بل دښمن یرغل ته زمینه برابره شوې.

په هر صورت! اوس یوازینی هیله بین الافغاني خبرو ته ده او که خدای مه کړه دغه خبرې ناکامې شوې، نو اوسنی ناکامه امریکا به په افغانستان کې د پاتې کېدو جرئت پیدا کړي؛ خو دا ځل به نه یوازې امریکا؛ بلکې ځینې ګاونډي هېوادونه هم مداخله وکړي او وضعیت به کټ مټ د سوریې او عراق په شان وي چې هغه وخت به دا ټول مسوولیت هغو چارواکو ته راجع وي، چې اوس په بېلابېلو پلمو د بین الافغاني خبرو ناکامېدل غواړي.

همدا ډېر ښه فرصت دی چې ښکېل افغان لوري باید د خپل مظلوم ملت او هېواد حال او راتلونکې ته پام وکړي، له زور ازموښې او ځان غوښتنو تېر شي، یو بل وزغمي او همدا د بري یوازینی لار ده چې هم امریکا او هم نور بدغواړي ناکامولای شي.

وکیلان: ارگ مېشتو ته ننگ دی چې د ولسمشر لومړی مرستیال د کابل د امنیت مسوول ټاكي

دي، که دوی د مدیریت توان نه لري ښه دا ده چې له دندو لرې شي. په دې جرگه کې د فراه د خلکو استازې بلقیس روشن وویل: «ارگ مېشتو ته ننگ او شرم دی چې د ولسمشر لومړی مرستیال د کابل د امنیت مسوول ټاكي.»

ښکاره قانون خوښوي، د ټولو نوملړ له مخکې ترتیب شوی دی. په ورته وخت کې د ولسي جرگې په پرونی ناسته کې صالح ته د امنیت سپارلو پر موضوع خبرې وشوې. په ولسي جرگه کې د میدان وردگو د خلکو استازي مهدي راسخ وویل: «د حکومت دغه تصمیم ښيي چې د کورنیو چارو وزیر او د ملي امنیت رییس بې کفایته هغه خلکو ته په خطاب کې ویلي: ((د امنیتي تړون تطبیق به د دغه پروگرام بوه برخه وي. په کابل کې د لاس د ورغوي په څېر بلد یم... تاسو ډاډه اوسئ، د غلو، اوباشو، د خلکو خورونکو، باج اخیستونکو، له قانونه سرغړوونکو، د خلکو او عامه ځمکو د غصب کوونکو، تکراري مجرمانو چې تر پوښښ لاندې فعالیت لري او هغه زورواکو چې په

دغه راز په ولسي جرگه کې د کاپیسا د خلکو استازي محمد اقبال کوهستانی د ولسمشر له خوا د ولسوالیو لپاره ۱۰۰ امنیه قوماندانانو ته په اشارې وویل، یاد کسان د افسرانو ذاتي قانون خلاف پر دندو ګومارل شوي دي. نوموړي دغه ګومارنې سلیقوي وبللې او ویي وبل، ډېری هغه کسان چې د امنیه قوماندانانو په توګه ګومارل شوي د جنگ او مدیریت وړتیا نه لري.

منیب: حکومتي مشران د خپل واک د بقا لپاره د سولې پروسې پر وړاندې خنډونه جوړوي

کړې او د قدرت دوام ته لاره پرانیزي. د حرکت انقلاب اسلامي مشر ویلي چې خلک په هېواد کې له فساد، قتل، بندي کېدو او له قدرته د ناوړې ګټې اخیستنې سترې شوي او د بدلون غوښتنه کوي. هغه په هېواد کې وروستیو جگړو او بریدونو ته په اشارې ویلي چې طالبان هم باید د خلکو غوښتنو ته مثبت ځواب ووايي او جگړې ته د پای ټکی کېږدي.

په خبرو کې تعلل کوي. نوموړي زیاته کړې: «حکومتي مشران د خپل قدرت د بقا په لټه کې دي، د مصالحې عالي شورا او د سولې مذاکراتي پلاوي ډېرې غړي د سولې د خبرو اهلیت نه لري؛ ځکه دغه پروسه ځنډنې شوې ده.» د هغه په خبره، د حکومت ټول امکانات د اختلافاتو په رامنځته کېدو کې مصرفېږي چې ورسره د سولې په لارې خنډونه جوړ

ښنه وکړي. نوموړي زیاته کړې: «داسې سوله غواړو چې موږ ټول د وروڼو په څېر ژوند په کې وکړو او د هېڅ لوري حقوق په کې تر پښو لاندې نه شي.» منیب اندېښنه ښودلې چې یو شمېر استخباراتي کړی غواړي چې د سولې روانه پروسه زیانمنه کړي، خو هغه په خپلو خبرو کې پر حکومت تور پورې کړ چې د سولې

د حرکت انقلاب اسلامي افغانستان مشر او د حج او اوقافو وزارت پخوانی وزیر عبدالحکیم منیب وايي چې د حکومت رهبري د خپل واک د بقا لپاره د سولې پروسې پر وړاندې خنډونه رامنځته کوي. نوموړي تېره ورځ په مزارشريف کې د سلګونو ديني علماوو يوې غونډې ته وويل چې طالبان هم باید له خپل لوري جگړه بنده کړي. مولوي منیب زیاته کړې چې په افغانستان کې د مسلمانانو ترمنځ جگړه روانه ده او په دغسې حالت کې پر دواړو طرفونو واجب ده چې سوله وکړي. هغه غوښتنه کړې چې افغانان د رښتینې سولې په تمه دي، خو باید روان تاوتریخوالی پای ته ورسېږي. د حج او اوقافو پخواني وزیر همدا راز پر خلکو هم غږ کړی چې سره یو موټی شي او یو بل ته

ډېری سیاسي فعالان له کرونا ویروس سره د مبارزې په برخه کې د دغه هېواد د حکومت پر کړنو نیوکې کوي او حکومت د حقایقو پر پټولو تورنوي.

د امریکا مشهور ستانور برني سندرز خو ورځې وړاندې ترمپ پر دروغو تورن کړ او ویې ویل، په داسې حال کې چې کووید-۱۹ په امریکا کې تباهي جوړه کړې، بیا هم ترمپ په دروغو سره خلک تېر باسي.

نوموړي ویلي چې په هرو ۲۴ ساعتونو کې په لسگونو زره امریکایان پر کرونا اخته کېږي، خو ترمپ لا هم دغه موضوع خطرناکه نه بولي.

سندرز دغه راز ویلي چې د ترمپ د بې علمۍ او سرتېمگۍ له امله امریکا د تباهي لور ته روانه ده.

له دې ټولو داسې معلومېږي چې له یوې خوا د ژمي سره هوا په رارسېدو ده او له بلې خوا که څه هم په ډېری هېوادونو کې د کرونا ضد واکسین څو کلینیکي پړاوونه بشپړ شوي؛ خو لا هم په عام ډول د تطبیق مرحلې ته نه دي رسېدلي، نو فعلاً وقایه او له کرونا ویروس ککړو کسانو سره له مستقیم تماس څخه ځان ساتل او د طب پوهانو د سپارښتنو عملي کول یوازینی لازم لار دی.

د چین د دولت له جدي اقداماتو او تابیاوو سره سره په چنگدو کې د یاد ویروس د نویو پېښو رامنځ ته کېدل ثابتوي، چې څو واکسین جوړ او تطبیق شوی نه وي، کووید-۱۹ هر وخت د انسان ژوند گواښي او د برید احتمال یې پر خپل ځای دی. هماغه ډول چې د روغتیا نړیوال سازمان هم ویلي، کووید-۱۹ یوه نړیواله بلا ده، نو ځکه یې باید د مبارزې لپاره نړیواله همغږي موجوده وي او ټول په گډه هڅه وکړي چې مخه یې ونیسي.

له بده مرغه چې د ځینو هېوادونو مشران لا هم له دې ویروس څخه سیاسي استفاده کوي او دا کار نه یوازې د دوی خپلو خلکو؛ بلکې نړیوالو ته یو جدي خطر دی.

د لوېدیځو هېوادونو په تېره بیا امریکا مشران که څه هم ځینې یې کرونا ویروس تر گریوان نیول، خو لاهم د یادو هېوادونو خلک له کووید-۱۹ سره د خپلو حکومتونو پر مبارزې شک لري او وايي چې دوی یوازې شعارونه ورکوي.

څو ورځې مخکې د کرونا ویروس د امریکا د ولسمشر کورنۍ ته هم ورسېد، ترمپ، لومړۍ مېرمن او زوی یې پر کرونا اخته وپېژندل شول.

دا په داسې حال کې ده چې د امریکا

د رسنیو د معلوماتو له مخې، چنگدو ښار کې کابو نهه میلیونه کسان ژوند کوي، چې د خپلې طبیعي ښکلا له امله هر کال د میلیونونو کورنیو او بهرنیو سیلانیانو کوربه وي.

کله چې د اکتوبر په نهمه پکې د کووید-۱۹ دوولس مثبتې پېښې ثبت شوې، نو ښاروالی یې امر وکړ چې باید ټول استوگن په پنځو ورځو کې ازموینه وکړي.

د اکتوبر په ۱۴ مه رسنیو خبر ورکړ چې تر دې دمه ۷ میلیونو او ۵ سوو زرو تنو ازموینې کړې او د ۴ میلیونو او ۶۰ زرو تنو نتیجې معلومې شوې، ټولې منفي دي او هېڅ مثبت پېښه نه ده ثبت شوې.

پر دې سربېره، د چین حکومتي او خصوصي سکتور په ټول چین کې د هغو کسانو د معلومولو لپاره کمپاین پیل کړ چې له یادې نېټې څخه ۱۴ تېرو ورځو کې یې چنگدو ښار ته سفر کړي.

دا ډول کسانو او د هغوی د کورنۍ غړو ته په خپلو کورونو کې د ۱۴ ورځني قرنطین امر شوی او د قرنطین له پوره کېدو وروسته به اړوندې طبي معاینې کوي او له ډاډ تر لاسه کولو وروسته به خپلو کارونو ته ستنېږي او د باندې وتلو حق لري.

د کووید-۱۹ ویروس د مخنیوي په موخه

د واکسین تر تطبیق مخکې؛

کووید-۱۹ هر وخت په کمین کې دی

اعظم منور

تر اتمې نېټې په چین کې د ملي جشن عمومي رخصتي وه او یاد هېواد شاوخوا ۱۴ سوه میلیونه نفوس لري چې ډېری خلک یې په خصوصي او دولتي ادارو کې کار کوي، نو په دا ډول رخصتو کې ټول خلک بېلابېلو سیمو ته سفرونه کوي او د ترانسپورت برخه یې ډېره مشغوله وي او له بلې خوا په دې وروستيو کې چین ته له نورو هېوادونو څخه مسافرو ته د ویزو په ورکړه کې د کووید-۱۹ له ویرې لگول شوي محدودیتونه هم تر ډېره لغوه شوي او د مسافرو تگ راتگ عادي شوی، نو ځکه د یاد ویروس د احتمالي انتقال خطر هم پر خپل ځای دی.

د چیني رسنیو د معلوماتو له مخې، په دې رخصتو کې په ټول چین کې کابو شپږ سوو میلیونو تنو سفرونه کړي.

څو ورځې مخکې د چین په چینگدو ښار کې د کووید-۱۹ دوولس مثبتې پېښې ثبت شوې او دا خبر په رسنیو کې په پراخه کچه منعکس شو.

دا په داسې حال کې ده چې چین څو میاشتې وړاندې اعلان وکړ چې کووید-۱۹ یې په بشپړه توگه کنټرول کړی او مثبتې پېښې نه دي ثبت شوې، نو ځکه په چین کې ټولې چارې د پخوا په شان په نورمال ډول روانې شوې.

ډاکټران وايي چې دغه ویروس د ناروغ انسانانو، ککړو اجسامو او اشیاوو په وسیله انتقالېږي او ډېر خلک یې ترانسپورتي مرکزونو، هوتلونو، لویو مارکېټونو او ... ته وړي، نو ځکه په ډېری هېوادونو کې پر یادو ځایونو محدودیتونه وضعه شوي دي. دا چې د روانې اکتوبر میاشتې له لومړۍ

د سولې په تړاو سیمه ییزه اجماع؛

افغان سیاسيون هڅه کوي د جگړې په ختمولو کې د گاونډیانو همکاري خپله کړي

دې بوخت دي چې د سولې لپاره د سیمه ییزو هېوادونو اجماع پیاوړي کړي، په دې وروستيو کې د ملي مصالحې عالي شورا رییس ډاکټر عبدالله عبدالله پاکستان، بیا هند او اوس دا دی ایران ته سفر کړی دی. ډاکټر عبدالله په پاکستان کې له مهمو لوړپوړو پاکستانی چارواکو سره پر افغان سولې خبرې وکړې او

چې ښایي د همدې سفرونو په تړاو ځینې نور سیاسي شخصیتونه هم د سیمې هېوادونو ته لاړ شي او د افغان سولې په تړاو نړیوال ملاتړ لا پیاوړی کړي. په افغانستان کې خونړۍ جگړه روانه ده، په دوحه کې د سولې مذاکرات له خنډونو سره مخ دي، خو یو شمېر افغان سیاسيون بیا په

د افغانستان د سولې له مسئلې سره هممهاله د سیمې هېوادونو ته د افغان سیاسيونو سفرونه پیل شوي دي. ټاکل شوي چې د افغان سولې په اړه سیمه ییزه اجماع پیاوړي شي، نو په همدې تړاو دغه سفرونه پیل شوي دي او گاونډیو هېوادونو هم له سولې سره د بشپړې همکاري ډاډ ورکړی دی. داسې راپورونه شته

وساتي او په دغه هېواد کې روانه جگړه پای ته ورسوي. د افغانستان سوله د سیمې په گټه ده او باید ملاتړ یې وشي).

د ایران د بهرنیو چارو وزیر جواد ظریف هم له افغان سولې سره د همکاري ډاډ ورکړی دی. ډاکټر عبدالله عبدالله هم په دې لیدنه

کې ویلي چې د افغانستان د سولې پروسه د سیمې د هېوادونو جدي او هر اړخیزې همکاري ته اړتیا لري او د سیمې د هېوادونو همکاري کولی شي افغانستان او سیمې ته ثبات راولي.

له دې سره جوخت د حزب اسلامي مشر گلبدین حکمتیار هم د پاکستان په بلنه اسلام اباد ته تللی دی. نوموړي په دې سفر کې د پاکستان د بهرنیو چارو له وزیر محمود قریشي سره کتلي دي. محمود قریشي ویلي چې دوی له افغان سولې سره ډېره همکاري کړې ده او نړیوال یې دې همکاري ته د قدر په سترگه گوري. قریشي یو ځل بیا ډاډ ورکړی چې د عمران خان په مشرۍ د پاکستان حکومت په بشپړه توگه د سولې له پروسې ملاتړ کوي. گلبدین حکمتیار هم ویلي چې پاکستان ته یې د سفر موخه د افغانستان د سولې مسئله ده او په دې برخه کې د اسلام اباد همکاري مهمه بولي.

پاکستان، ایران او هند په سیمه کې هغه مهم هېوادونه بلل کېږي چې همکاري یې د سولې په پروسه کې اغېزناکه تمامېدلی شي. داسې اټکل کېږي چې د افغان سیاسيونو څیرکانه سیاسي اقدامات او د سیمې د هېوادونو د ملاتړ جلیبله به افغان سولې ته گټور تمام شي.

دوی له دې پروسې د بشپړ ملاتړ ډاډ ورکړ. هند هم ځان د افغانستان د سولې د پروسې ملاتړی وباله او په خبره یې، د هغه سولې ملاتړ کوي چې د افغانانو په مشرۍ او مالکیت رامنځ ته کېږي او په هېواد کې روانه جگړه پای ته رسوي.

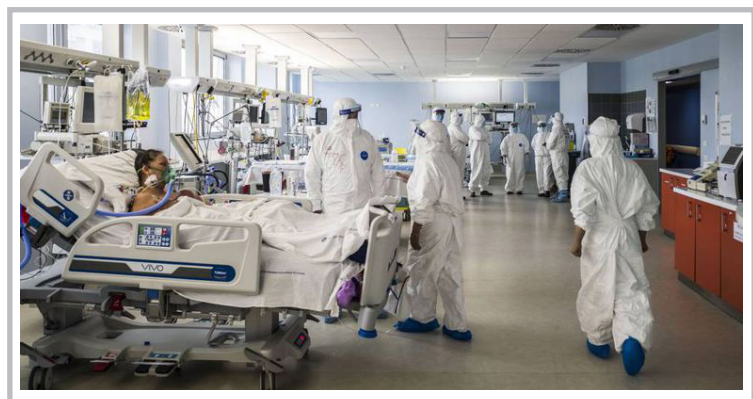
د سیمې هېوادونو ته د سفرونو په دوام د ملي مصالحې عالي شورا رییس په درې ورځني سفر ایران ته تللی دی. نوموړي په دې سفر کې د ایران له ولسمشر حسن روحاني، د ایران د بهرنیو چارو له وزیر جواد ظریف او د دغه هېواد د پارلمان له رییس سره کتلي دي. د ایران ولسمشر او د دغه هېواد د بهرنیو چارو وزیر دواړو له ډاکټر عبدالله عبدالله سره په بېلو لیدنو کې د افغانستان سوله د ټولې سیمې لپاره مهمه گڼلې ده.

د ایران د پارلمان رییس محمد باقر قالیباف ویلي چې دوی د افغانستان له خپلواکۍ، په دغه هېواد کې له اوسني دولت او د سولې له پروسې بشپړ ملاتړ کوي. د ایران ولسمشر حسن روحاني بیا ویلي چې د افغانستان د خلکو غوښتنې ته درناوی لري او د سولې د هغه پروسې ملاتړ کوي چې په افغانستان کې د کلونو لاس ته راوړنې خوندي کړي او په دغه هېواد کې روانه خونړۍ جگړه پای ته ورسوي. حسن روحاني دغه راز ویلي چې د کرونا وبا له امله په دې رامنځ ته شوو سختو شرایطو کې هم د افغانانو تر څنګ ولاړ دي او له دوی سره همکاري ته تیار دي. د ده په خبره: ((د سولې له هغه پروسې بشپړ ملاتړ کوو چې په افغانستان کې د تېرو کلونو لاس ته راوړنې

د کرونا ویروس چټکه پراختیا؛

تازه شمېرې: په اروپایي هېوادونو کې د کرونا ویروس

مثبتې پېښې ۴۴ سلنه ډېرې شوې دي

څپه گواښوونکې ده او هېوادونه باید په دې برخه کې جدي تدابیر ونیسي. د یاد سازمان په خبره، د ژمني موسم په رارسېدو سره په ځینو هېوادونو کې د کرونا ویروس د مثبتو پېښو په شمېر کې د پام وړ زیاتوالی راغلی دی.

ثبت کړی دی. همدا د دې سبب شوی چې یو شمېر هېوادونه نوي محدودیتونه ولگوي. شمالي او جنوبي امریکا هم د کرونا ویروس د مخنیوي مبارزې ته دوام ورکوي. په ورته وخت کې د روغتیا نړیوال سازمان هم خبرداری ورکړی چې د کرونا ویروس دویمه

زره او ۷۲۲ نور امریکایان یې مړه کړي دي. له امریکا وروسته هند د کرونا وبا د اووه میلیونه او ۵۵۲ زره او ۲۶۲ مثبتو پېښو له اړخه د نړۍ دویم، برازیل د پنځه میلیونه او ۲۳۵ زره او ۳۴۴ مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ درېیم، روسیه د یو میلیون او ۴۱۵ زره او ۳۱۶ مثبتو پېښو له کبله د نړۍ څلورم او ارجنټاین د ۹۸۹ زره او ۶۸۰ مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ پنځم هغه هېواد دی چې د کرونا ویروس ډېرې مثبتې پېښې پکې ثبت شوې دي.

د تازه شمېرو له مخې، په نړۍ کې د کرونا ویروس د مثبتو پېښو شمېر له ۴۰ میلیونو واوښت. دغه راز د یاد ویروس له کبله تر دې دمه یو میلیون او ۱۱۹ زره او پنځه سوه کسان مړه شوي او له ۳۰ میلیونو ډېر ترې بېرته رغېدلي دي. د یادو شمېرو پر اساس، د امریکا متحده ایالتونه د کرونا د ډېرو مثبتو پېښو او قربانیانو له کبله د نړۍ تر ټولو مخکښ هېواد دی. په دغه هېواد کې د یاد ویروس مثبتې پېښې اته میلیونه او ۳۸۸ زره او ۱۳ ته رسېدلي او ۲۲۴

د کتاب خبرې

د جاسوسۍ پېښلر

ISI, RAW

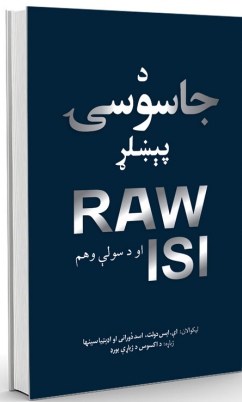
او د سولې وهم

© لیکوالان: اې. اېس دولت، اسد دورانی او ادیتیا سېنھا

© ژباړه: د اکسوس د ژباړې بورډ

لومړۍ برخه

د زمينې برابرول

په استخباراتو کې زما تجربه محدوده وه، یوازې درې نیم کاله، له همدې کبله هغه ښایي د ویلو لپاره ډېر څه ولري، زه لږ لرم. له دې سره سره مور یوې مشخصې پایلې ته رسېدلې یوو، چې خبره څه ده او البته همدا مرسته کولی شي چې له زرو لارو تمرکز بدل او د مخکې تګ نوې لارې وړاندې کړو. ځینې ښایي د هغه څه په اړه چې مور یې وایو شکمن وي، خو که د افکار لږه برخه هم د هغوی لپاره مفهوم پیدا کړي، کېدای شي چې تصمیم نیوونکو ته نفوذ وکړي.

دولت: هو، ما د کشمیر په اړه په وروستیو دېرشو کلونو کې ډېر څه زده کړي دي. پر کشمیر د پوهېدلو لپاره باید له هغه سره خواخوږي ولری، تاسې باید داسې احساس ولری، چې پر هغه چې څه پېښېږي، د پوهېدو جوگه مو کړي. که پر کشمیر د ځان پوهول پیل کړئ، درک به کړئ چې په نړۍ کې نور هم ډېر څه پېښېږي.

کشمیر زه پاکستان ته بوتلم. پر پاکستان د ځان پوهولو هڅې افغانستان ته ورسولم. د افغانستان د مطالعې پر مهال مې له کشمیر سره د هغه ډېر شباهتونه پیدا کړل.

پاکستاني لیکوال احمد رشید یو وخت ویلي وو: «که مور د کشمیر ستونزه حل کړو، د افغانستان قضیه به خورا آسانه شي.» کشمیر دغه راز تاسې د منځنۍ آسیا لوري ته رهبري کوي. کله چې زه نړۍ ته گورم، درک کوم چې د کشمیر له پېښو ډېر څه زده کېدلی شي.

جنرال صېب یو ځل د فلسطین د ستونزې یادونه وکړه. له بېلابېلو اړخونو هغوی داسې نښتي، لکه مور چې په کشمیر کې سرېښ یو.

په زړه پورې دا ده چې زموږ د همکارۍ خبرونه کشمیر ته رسېدلې دي. یو شمېر کشمیریانو ماته ویلي چې له دې ټول کړکېچ څخه د وتلو یوه لاره دا ده، چې یو شمېر هندیان چې پر کشمیر پوهېږي د ISI له کسانو سره، چې د جنرال صېب نوم یې تل په سر کې راځي کېږي. دوی وایي که مور ته فرصت راکړی چې له تاسې سره کېږي، له دې حالت څخه د وتلو لاره پیدا کولی شو.

تر دې هم په زړه پورې دا ده چې یو کشمیری بېلتون غوښتونکی هم هغې ته په همدې نظر گوري. هغه پوهېږي چې دا له پاکستان پرته نه شي پېښېدای. اوس حتی عامه ذهنیت هم دې پایلې ته د رسېدو په حال کې دی. مفتي صېب هم همدا ویل. محبوبه څه نه وایي. دا په ندرت د پاکستان یادونه کوي. د حیرانتیا وړ بیا دا ده چې ډاکټر فاروق په تکرار ویلي: «تر هغو چې هند او پاکستان خبرو ته نه وي سره ناست، مور د کشمیر لپاره حل نه شو پیدا کولی.»

سېنھا: له هغه راهیسې چې جنرال صېب د کتاب یادونه کړې، پر تاسې په دې دلیل چې ویلي مو دي، چې پیسو هم په کشمیر کې رول ادا کړی، ډېرې نیوکې وشوي، سره له دې چې دا ښایي د یوه مسلکي لپاره راز نه وي.

دولت: تاسې ژمن یی چې ما زندان ته ولېږئ! کله چې څرگنده شوه، لکه جنرال صېب چې وویل په رسمي او مستقیم ډول هیچا څه راته و نه ویل، خو ما درک کوله چې اداره خوشاله نه وه. ځینې کسانو نیوکې هم کولې. مستقیمې نه، لکه تا چې اورېدلې. زما لپاره د حیرانتیا وړ نه ده، ځکه نورو هم راته ویلي چې خلک خوشاله نه دي. ما ویل وي دي، ما یوازې کتاب لیکلی.

د پیسو په اړه څه شی مهم دي؟ دا د هر چا لپاره لویه خبره شوې ده. مخکښ ژورنالېست (هریندر باوېجا) زه غرمۍ ته مېلمه کړم، یوازې د دې لپاره چې د پیسو په تړاو خبرې رانه وباسي. پیسې په ټوله نړۍ کې یو حقیقت دی.

دورانی: خندا

دولت: ما چې کله په (۲۰۰۴ ز.) کال کې حکومت او د لومړي وزیر دفتر پرېښود، ځینو زه په کشمیر کې د ټولو ناکامیو په خاطر پر ویللم. دا د همدغه کس تېروتنه وه، ده کشمیریانو ته رشوت ورکړ. یوه ډېر لوړ پوړي افسر وویل چې ما په کشمیر کې خپله لاره د رشوت پر مټ خلاصوله.

زما غبرگون داسې و: ولې له کشمیر سره د معاملې هڅه نه کوئ؟ یا هم ماته د دغه کار د ترسره کولو غوره لاره وښیئ؟

دوام لري...

تي ایس ایلېټ

شفيق اميرزی

تي ایس ایلېټ چې مکمل نوم یې توماس سترنز ایت دی، د ۱۸۸۸ ز کال د سپتمبر په ۲۶مه د امریکا په میسوري ایالت کې زېږېدلې دی. هغه د نولسمې پېړۍ مشهور نقاد، لیکوال او وتلی شاعر دی. د خپلو ادبي او نقدي فعالیتونو په لړ کې یې ډېرې نړیوالې جایزې گټلې دي او په دې بریالی شوی چې په شعر، لیکوالۍ، نقد او د هنر په نورو برخو کې نوښتونه وکړي او نوې لارې رامنځ ته کړي. تر ننه پورې هم د ادبي نظریاتو او نقد په برخه کې د ایلېټ لیکنې او تگلارې د کارونې وړ دي او د ادبیاتو محصلین او د دې برخې لیکوالان یې له نامه او کارونو سره اشنا دي. هغه د ادبیاتو او هنر په برخه کې د دوکتورا تر کچې زده کړې کړې وې. د کورنۍ ماحول یې ټول زده کړو او تعلیمي فعالیتونو ته مناسب و. نیکه یې کشیش و، پلار یې سوداگر و، مور یې له شاعرۍ او لیکوالۍ سره مینه لرله او د تره زوی یې د څلوېښتو کلونو لپاره د نړۍ د معتبر پوهنتون هاروارډ رییس و. همدې مسایلو ته په کتو، هغه ته د ښه ژوند او پرمختګ ډېر فرصتونه برابر شوي وو. ده د نړۍ د ادبي مسایلو مطالعي ته پور وخت درلود او د لرغوني یونان تر څنګ یې د اروپا په تېره بیا د فرانسې د ادبیاتو کلاسیکې او د هغه وخت حاکمې ادبي نظریې او آثار ولوستل. ایلېټ باندي د همدې اثارو اغېز و، چې دی یې پیاوړی او نوموتی کړ.

توماس ایلېټ په میسوري ایالت کې زېږېدلې دی. پلار یې هنري ویر الیوت نومېده. هغه د خپل وخت پیاوړی سوداگر و، چې په امریکا کې یې په ډېرو فابریکو کې پانگونه کړې وه او ښې پیسې یې له دې درکه گټلې. مور یې بیا له ادبیاتو او ادبي فعالیتونو سره مینه لرله. مدني فعاله او د بشري حقونو او په ټولنه کې د ښه والي د دودولو لپاره یې هڅې کولې. مور یې د دې تر څنګ د منظمو نندارو له لیکلو سره هم مینه لرله. مطالعه یې کوله او له الېټ سره یې هم په مطالعه او زده کړو کې پوره مرسته کوله. آندره الیت د توماس نیکه و، چې په سلیم ښار کې قاضي و. ده هم مرفه ژوند درلود او په سیمه کې له ځانگړي درناوي برخمن و. د تره زوی یې چارلز ډېلیو ایلېټ پوره څلوېښت کاله د نړۍ د وتلي پوهنتون هاروارډ رییس و، با استعداده سړی و، خلکو ورته درناوی درلود او په علمي برخه کې یې په هغه وخت کې اغېزناک گامونه اوچت کړي وو. د توماس پلرونه په اصل کې نیوانگلنډیان بلل کېدل، چې ځانونه یې عیسویان بلل او پر خپل مذهب ټینګ خلک وو.

هغه لا د ښوونځي زده کوونکی و چې شعرونه یې لیکل او له لیکوالۍ سره یې مینه وه. توماس ایلېټ په شپاړس کلنۍ کې د لومړي ځل لپاره د سمیت اکاډمۍ نومې نثریه کې خپل لومړني شعرونه چاپ کړل. ښوونځی یې په بریا سره پای ته ورساوه او د کانکور ازموینې له لارې هاروارډ پوهنتون ته بریالی شو. پوره اته کاله یې په دغه پوهنتون کې زده کړې وکړې او خپله دوکتورا یې هم همدلته بشپړه کړه. له ۱۹۰۶ز تر ۱۹۱۴ز کال پورې ایلېټ په هاروارډ پوهنتون کې و. په هاروارډ کې یې چې زده کړې پیل کړې، درېیم ټولگي ته ورسېد بیا اروپا ته لاړ. دی لا محصل و چې د مطالعې او د فرانسې د ادبیاتو د مطالعې لپاره دغه هېواد ته لاړ. په

المان او فرانسه کې یې نږدې دوه کاله تېر کړل او بیا د خپلې تحصیلي دورې د بشپړولو لپاره بېرته هاروارډ ته راستون شو. په ۱۹۱۰ز کال کې یې د ماسټرۍ سند هم له هاروارډ واخیست او تر هغه وروسته لاړ پاریس ته. دلته یې د اروپا د ادبیاتو په تېره د فرانسې د زرو او نوو ادبیاتو په مطالعه پیل وکړ. پوره یو کال په پاریس کې و او دې یوه کال مطالعې یې پر فکر او زده کړو پوره اغېز درلود. بیا له فرانسې آلمان ته لاړ او لومړۍ نړیواله جگړه د دې سبب شوه چې هلته یې پیل کړې زده کړې پای ته و نه رسوي. له دې ځایه آکسفورډ ته لاړ، د یونان فلسفه یې ولوسته او په همدې وخت کې د معتبرې نثریې فایبر مسوول مدیر وټاکل شو.

په ۱۹۱۵ز کال کې په لندن کې هستوگن شو او له ویوین هیوود نومې نجلی سره یې واده وکړ. همدلته یې د معلمۍ او نقدي لیکنو لړۍ ته مخه کړه. خو هغه مهال ایلېټ لکه اوس دومره نومتی نه و، نه یې هم د لیکوالۍ او معلمۍ له درکه د خپل ژوند اړتیاوې پوره کولی شوی، له همدې امله یې د معلمۍ تر څنګ په لویدز بانک کې کار پیل کړ. اوس نو په دوو کې حیران و. له یوې خوا یې باید د خپل ژوند اړتیاوې پوره کړې وای او له بلې خوا پر دې شکمن و، چې هسې نه کار یې پر ادبي ذوق او خلاقیتونو اغېز وکړي. ده له رواني او روحي اړخه له ادبیاتو او ادبي لیکنو سره مینه لرله، زده کړې یې هم په دې برخه کې کړې وې، نو په بانک کې کار کول یوه اړتیا وه. همدا وخت د ایلېټ د ژوند پرېکړه سخته شوه، خو په پای کې یې دا ومنله چې د خپل زړه او خپل ذوق خبره ومنې. هغه په بانک کې له کاره لاس په سر شو او خپل ژوند یې شعر او شاعرۍ ته وقف کړ.

په خوله شي. همدې اثر یې د لومړي ځل لپاره ایلېټ ته جایزه هم وگټله. دې کتاب د ډایک په نامه ادبي جایزه خپله کړه. د دې اثر لیکل د ۱۹۲۱ز کال له مني پیل شوي وو او داسې مهال یې لیکلو ته ادامه ورکړه چې له سخت رواني وضعیت سره مخ و. همدا مهال د هغه مېرمن ناروغه وه، له مجبورۍ یې په بانک کې کار کولو ته مخه کړې وه او رواني فشار ان د ځان وژنې فکر ورته پیدا کړی و. له همدې امله د ایلېټ دا اثر ځینې باریکۍ لري. داسې مسایل پکې شته چې لوستونکی فکر او پوښتنو ته اړ باسي. په دې وخت کې ډاکټرانو دا هم ورته ویلي وو چې له لیکلو دې نور لاس واخلي، چېرته دې تفریح او چکر ته لاړ شي. ایلېټ هم لوزان ته ځي او هلته درې میاشتې چکر وهي، دغه وخت یې چې کوم شعرونه ویلي دي، په انګلیسي ادبیاتو کې ځانگړی ځای لري.

مخکې مو وویل چې ایلېټ په بانک کې کار کاوه، خو دا دنده یې د یوې اړتیا او مجبوریت له مخې اخیستې وه. په ۱۹۲۵ز کال کې دې ته متوجه کېږي چې د بانک چارې یې پر تخلیقي قوت منفي اغېز کوي او دی به ونه شي کړی چې د خپلو زده کړو مطابق پنځونې وکړي، نو په بانک کې له کار کولو ډډه کوي او ځي د کتاب خپرولو په یوه معتبر بنسټ فایبر کې فعالیت پیلوي. ده د فلسفې په برخه کې مطالعه کوله، همدې مسایلو دې ته اړ کړ چې د دین په اړه فکر وکړي، د ځوانۍ ډېر کلونه یې په بې دینۍ کې تېر کړل، خو له دې وروسته د انګلستان له کلیسا سره یو ځای شو. له همدې وروسته یې په اثارو کې مذهبي او روحاني افکار رامنځ ته شول.

ایلېټ پرله پسې ادبي کارونو دې ته وهڅاوه چې پر شته ادبي جریانونو نقد وکړي. هغه مهم ادبي نظریات وړاندې کړل، تر ډېره یې نظریات د نقد په برخه کې دي، لا هم د ادبیاتو مسلکي نقادان د ایلېټ له تگلارې او نظریاتو په استفادې پر ادبي اثارو نقد کوي. د ایلېټ تر ټولو مشهور نقد د شکسپیر پر اثارو و چې په هغه وخت کې ډېر مشهور او د دغو اثارو نیمگړتیاوې او لوړتیاوې یې لوستونکو ته وړاندې کړې وې.

په ادبي برخه کې د بریاوو په دوام، ایلېټ په ۱۹۴۸ز کال کې د انګلستان د سلطنت شاهي افتخاري مډال وگاټه. په همدې کال کې یې د ادبیاتو په برخه کې د نوبل نړیواله او تر ټولو معتبره جایزه هم وگټله. د نوبل بنسټ هغه مهال په خپله خپره کړې اعلامیه کې ویلي وو، چې د ایلېټ اثارو په معاصر شعر کې پرمختګ راوستی او شعر ته یې غنا ښلې ده.

ایلېټ د شعر او ادب تر څنګ د بشري پرمختګ لپاره او همدا راز د بشردوستانه همکاريو په برخه کې هم فعالیتونه تر سره کړي دي. ویل کېږي چې د دویمې نړیوالې جگړې پر مهال ایلېټ ته له خلکو سره د بشري مرستو د تر سره کولو مسوولیت ورسپارل شوی و او په ښه توګه یې مخ ته یوړ. هغه د زړه له تله له ځایي بنسټونو او هغو اداراتو سره همکاري کوله چې د بشري خدماتو په برخه کې فعال وو. ایلېټ وروسته تر هغه نړیوال شهرت ته ورسېد چې د نوبل جایزه یې وگټله. ایلېټ له دې وروسته ځانگړی محبوبیت درلود او کارونو ته یې هم د پخوا په پرتله لا ډېر د قدر په سترګه وکتل شول. په امریکا او بریتانیا کې د هغه مهال سترو شاعرانو ایلېټ ته د مخکښ او پیاوړي شاعر په سترګه کتل او د اثارو ستاینه یې کوله. ډېرو بیا د ده په تقلید شاعري کوله او د نقد چارې یې مخ ته وړې.

ایلېټ په بېلو برخو کې د پام وړ کارونه کړي دي. لسگونه لکچرونه یې وړاندې کړي دي او لسگونه مقالې یې خپرې کړې دي. هغه ډېرې شعري ټولگې هم چاپ کړې دي. د هغه خپرې شوي مقالې او ان په پوهنتونونو کې وړاندې شوي لکچرونه مینه‌وال او لوستونکي لري. بالاخره د نړۍ په کچه دا مشهور تیوريسن او لیکوال د ۱۹۶۵ز کال د جنورۍ په ۷۶ کلونو په عمر وفات شو.

ډېر کار کول او بدې پایلې یې

ژباړه: نسیمه محمدي

یوازې کښې او خپلو ساه اخیستلو ته غوږ ونیسئ. وروسته بیا لږ تر لږه دېرش دقیقې د سبا نارې لپاره وخت ځانگړی کړئ. دا وخت بیا خپلو خوږو ته فکر وکړئ او کاري مسایل هېر کړئ. که چېرې ستاسې د سبا نارې وخت یو ساعت وي، له کور بهر لږ شئ او څو دقیقې قدم ووهرئ. په دغه موده کې پر هېڅ کاري مسئله باندې فکر مه کوئ. په پای کې هڅه وکړئ چې خپل کاري ساعتونه د امکان تر بریده کم کړئ. کولای شئ دا چاره په ورځ کې د ۱۵ دقیقو په کمولو سره پیل کړئ، تر هغو چې په اوونیزه توگه ستاسې کاري ساعتونه ۴۴ ساعتونه ته ورسېږي.

له ستریس څخه په ډکو شرایطو کې له هغه لارو چارو گټه واخلي چې د ستریس په کمولو کې مرسته کوي. که کولای شئ د خپل ذهن د ارامولو لپاره د کورنۍ له غړو سره وگورئ، له خپل همکار او یا هم ملگري سره د راتلونکي اونۍ د اخري ورځې د رخصتۍ په اړه خبرې وکړئ، چېرې به چکر ته ځئ او یا هم کولای شئ د دې ارامۍ د تر لاسه کولو لپاره مخ ته یوه لپه اوبه واچوئ. داسې فکر مه کوئ چې څومره تاسې ډېر کار کوي، په هماغه اندازه به ښه وي، مهمه دا ده چې په سمه توگه کار وکړئ. ژوند له هغې ډېر لنډ دی چې له ډېر کار کولو او ډېر خپگان او تشویش سره یې تېر کړئ. لږ څه وخت هم د تفریح، له کورنۍ سره اوسېدلو او په ټوله کې له ژوند څخه د خوند اخیستلو لپاره ځانگړی کړئ.

پر شخصي ژوند هم منفي اغېز ولري. کله چې تاسې په کار کولو روږدي یاستی، تل په ټولنیزو چارو کې ناوخته گډون کوی او ډېر لږ د کورنیو تر څنگ اوسئ. یا مو ډېری کتنې لغوه کړې دي، چې دا کړنه ستاسې د شاوخوا خلکو لپاره د خونې وړ نه ده. په پای کې ډېر کار کول په هره برخه کې د ډېرو ستونزو زبړنده دي، چې د یوه ښه او ارام ژوند درلودو په موخه باید ترې ځان وساتل شي.

څنگه هم خپل هدف ته ورسېږو او هم ډېر کار ونه کړو؟

په هغه صورت کې چې ډېر پر کار روږدي شوي یاستی، باید له ځان سره په دې اړه ښه فکر وکړئ او یا هم د دې برخې یو متخصص کس ته ورشئ. خپل مسوولیت، کاري حجم او ورځنی ژوند مو و ارزوئ او دا معلومه کړئ چې په څومره انرژۍ مصرفولو سره کولای شئ خپل ژوند په ښه ډول مخکې یوسی. په چارو کې مزمنه بوختیا شرایط ترینگلي کوي چې نه باید داسې وشي، پر ځای یې باید ټولو ته وخت ورکړل شي او هرڅه په ښه ډول مخکې یووړل شي. تاسې کولای شئ د ستریس کمولو په یو منظم فعالیت سره خپل ژوند ته تعادل حالت ته راوگرځوئ. په لومړي قدم کې ځان ته یو پنځه دقیقه یي فرصت برابر کړئ او هېڅ کار مه کوئ. شاید عجیبه وي، خو یوازې کښې او خپل شاوخوا چاپېریال ته غوږ شئ. اړینه نه ده چې په دې لنډمهاله فرصت کې تاسې د ورځې لپاره کاري پلان ترتیب کړئ.

برعکس بیا مزمن تشویشونه چې هېڅکله نه غوڅېږي؛ هره حلاله گواښوونکې برېښوي او ډېر خطرناک او زیان رسوونکي دي. که ډېرې ورځې د نارامۍ او تشویش احساس لری، په زیات گمان پر زیات کار کولو روږدي شوي یاستی.

هغه مهال چې دا وضعیت ډېر دوام وکړي، د ډېرې ستړیا او خپگان سبب گرځي. تشویش هم د ډېرې ناروغیو لکه د معدې اړوند ناروغۍ، لوړ فشار او د سینې قفس دردونو لامل گرځي. حتی کېدای شي د هغو ناروغیو چې اوس ورسره مخ یاستی، د لا ډېرېدو لامل هم شي.

همدارنگه سترېس یا خپگان کولای شي ستاسې خوب گډوډ کړي. کېدای شي هېڅ خوب در نشي او یا هم پوره او بشپړ خوب ونه لری. د وروستي ځل په اړه چې خو نه ولری، فکر وکړئ، آیا ذهن مو مصروف و؟ خوب د بشر له اړینو اړتیاوو څخه دی، نو له همدې امله په شپه او ورځ کې له ۷ تر ۹ ساعتونو څخه کم خوب یا زیات ستاسې جسم او روح ته زیان رسوي. د خوب کمښت کولای شي چې تاسې پر خپلو چارو له سم تمرکز درلودو لرې وساتي او ستاسې د پرېکړې کولو قدرت کم شي.

همدارنگه باید پاملرنه وکړو چې ډېر کار کول پر رواني سلامتیا بده اغېز لري. مزمن سترېس له ژور خپگان او تشویش سره مستقیمه اړیکه لري او کېدای شي پر دایمي تشویشونو بدل شي. په بشپړه توگه ښکاره ده چې ډېر کار کول ستاسې

له معمول سره سم سهار ژر کارځای ته څو او د شپې ناوخته کور ته راځو. خپل ځان او کورنۍ ته اندېښمن یو. خپلې ورځنۍ چارې تر سره کوو. خپل ایمپلونه په کور یا د وزگار تیا په وخت چک کوو. کله کله هم هیله کوو چې کاش ورځ مو له ۲۴ ساعته زیاته وای. ډېر کار کول مو پر جسم او روح ناوړه اغېز لري، هر وخت به ستړي او بې دلېله خپه یاست، کارونه به مو هسي چې ستاسې زړه یې غواړي مخکې نه ځي او نه به هم هغسې پایله لاسته راوړی، چې تاسې یې د لاسته راوړلو لپاره هره ورځ کوبښنې کوی. خو څنکه وکولای شئ هم ډېر کار ونه کړئ او هم ښه پایله لاسته راوړئ؟ مور یې په همدې مقاله کې درته لارې چارې ښیو.

په حقیقت کې ډېر کار کول د وزن د ډېرېدو یا د چټک ډنگروالي لامل گرځي. البته دا هغه ستونزه ده چې ټول خلک ورسره لاس او گربوان دي. د webMD موسسې د څېړنو پر بنسټ، ۴۴ سلنه لویان د خپگان او تشویش له نارامیو کرېږي او له ۷۵ تر ۹۰ سلنه روغتونونه بیا له هغو ناروغانو ډک دي چې د خپگان له امله له پیدا شویو ناروغیو څخه اغېزمن دي.

د ډېر کار کولو زیانونه او منفي اغېزې په عمومي ډول ډېر کار کول د دوو مسئلو په گډون، له ډېر سترېس او کم خوب سره پیلېږي. لومړی به د تشویش په اړه وغږېږو. په داسې حال کې چې نارمل سترېس مرسته کوونکي اوسي، خو

د اسعارو بیې

\$	۷۶.۹۰
€	۸۹.۵۰
Rp.	۴۷۷
₹	۱۰۴۰
¥	۱۰.۵۵
£	۹۸.۲۰

بېړنۍ شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتاترک روغتون	0202500312
ملاي زېږنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز	166

خلیلزاد: د امتیاز اخیستو لپاره د تاوتریخوالي زیاتول گواښوونکي دي

تاوتریخوالی ډېر دی. د افغان سولې لپاره د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځانگړې استازي زلمي خلیلزاد ویلي چې په دې وروستیو کې له ټینگار سره سره، بیا هم په افغانستان کې د تاوتریخوالي د زیاتوالي کچه پر ځای پاتې ده.

دا په داسې حال کې ده چې طالبانو وپمه ورځ په یوې اعلامیه کې وویل چې بهرنیو ځواکونو د دوحې له توافق څخه په سرغړونې په هلمند او فراه کې د دوی پر جنګیالیو هوايي بریدونه کړي دي. خو زلمي خلیلزاد ویلي چې د سرغړونو بې بنسټه تورونه د سولې له بهیر سره مرسته نه کوي، بلکې په وینا یې، باید د امریکا-طالبانو په توافق او امریکا او افغان حکومت گډې اعلامیې باندې عمل وشي.

خلیلزاد ویلي چې په دغه غونډه کې زموږ امریکا-طالبان) ترمنځ هوکړه لیک کې یو ځل بیا د معاملي د ټولو ابعادو د عملي کولو پر ژمنې ټینگار شوی دی. هغه زیاته کړې: «ټولو خواوو توافق وکړ چې بریدونه او بمبارۍ به لږوي او تاوتریخوالی او مرگ-ژوبله به کموي. که څه هم په هلمند کې تاوتریخوالی لږ شوی، خو په عمومي توگه په هېواد کې

هغه د غور د وړمې ورځې موټر بم برید چې ۱۲ تنه پکې ووژل شول او څه باندې ۱۰۰ تنه یې ټپیان کړل، د تاوتریخوالي زیاتېدو یوه بېلگه یاده کړې. نوموړي زیاته کړې چې په هلمند کې د وروستۍ جگړې، د افغان ځواکونو پر ضد د طالبانو بریدونو او همدارنگه د افغان ځواکونو د عملیاتو او نړیوالو ځواکونو د بریدونو په اړه په دوحه کې وروستۍ غونډه وشوې.

د افغان سولې لپاره د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځانگړې استازي زلمي خلیلزاد وايي، د مذاکراتو پر مېز د برلاسه کېدو په نیت د تاوتریخوالي زیاتوالی د سولې بهیر ته زیان رسوي.

نوموړي د تاوتریخوالي زیاتوالي په اړه پر خپل ټویټر لیکلي: «دا باور چې د مذاکراتو په مېز کې د امتیاز گټلو لپاره باید تاوتریخوالی ډېر شي، ډېر خطرناک دی. دغه ډول چلند کولای شي د سولې بهیر زیانمن کړي او د افغان مشرانو پخواني ناسم محاسبات بیا تکرار کړي.» خلیلزاد ویلي، که څه هم چې په هلمند کې د وسله والو طالبانو بریدونه کرار شوي، خو زیاته کړې یې ده چې د هېواد په نورو برخو کې تاوتریخوالی زیات شوی دی.

سیمه ییز چارواکي: د پاکستان له لوري یوځل بیا پر کونړ راکټي بریدونه پیل شوي دي

راکټي بریدونو ته په اشارې ویلي وو چې دغه بریدونه به بې خوا به پاتې نشي. په تېره میاشت کې پر کونړ د پاکستانی ملېشو په راکټونو بریدونو کې د چارواکو په وینا اته ملکي وگړي وژل شوي وو.

په ورته مهال د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت سرپرست محمد حنیف اتمر هم د روان کال په وړي میاشت کې افغانستان ته د پاکستانی پلاوي د سفر پر مهال د ډیورنډ فرضي کرښې په اوږدو کې د نورو ستونزو د هوارې ترڅنگ پر کونړ او نورو ولایتونو د راکټونو ویشتلو بندولو غوښتنه کړې وه، خو د پاکستانی لوري له ژمنو سره سره، لاهم دغه بریدونه نه دي درېدلي.

وايي چې دغه بریدونه پاکستانی نظامیان کوي، خو پاکستانی چارواکي ډېر وخت دغه ادعاوې ردوي. روان کال د افغانستان د ملي امنیت شورا سلاکار حمدالله محب کونړ ته د سفر پر مهال پر کونړ ولایت د پاکستانی پوځیانو

د کونړ ولایت په مرورې ولسوالۍ گڼ توغندي راتوغول شوي دي. د یادونې ده چې له تېرو څو کلونو راهیسې د کونړ پر یو شمېر ولسوالیو د ډیورنډ فرضي کرښې له هغې غاړې څخه توغندیز بریدونه کیږي، افغان چارواکي

د کونړ سیمه ییز چارواکي وايي چې د پاکستان له لوري یوځل بیا پر افغان خاورې راکټي بریدونه پیل شوي دي. په تازه پېښه کې د چارواکو په خبره، د مرورې ولسوالۍ ترڅو اوبو سیمه کې پر یو کور توغندی لگېدلی دی.

د کونړ د والي ویاند غني مصمم امریکا غږ ته ویلي چې د راکټ دغه مرمی د ډیورنډ کرښې له هغې غاړې پاکستانی نظامیانو ویشتلې چې یوه ماشومه پکې وژل شوې او د مور په گډون یې د کورنۍ څلور غړي ټپیان شوي دي.

مصمم وايي، په تېرو دوو ورځو کې د پاکستانی نظامیانو له لوري یوځل بیا

مسیر

ورځپاڼه

مسوول مدیر: اسدالله وحیدي

مرستیال: شفیق امیرزی

اېډیټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي

خبريالان: حمیدالله حمیدي، حکمت آرین

او حشمت الله نوري

گرافیک او ډیزاین: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

✉ maseerdaily@gmail.com

☎ 0202502100 / 0777989696

🌐 www.maseerdaily.af

f Maseer Daily

🐦 MaseerDaily

صالح: فهرست مجرمان بزرگ و کوچک به حوزه ها و ناحیه ها سپرده شده است

امرالله صالح، معاون نخست رئیس جمهور در سومین روز مسئولیت اش برای مبارزه با مجرمان در پایتخت، می گوید که برخی از موارد مهم از آن میان مهلت دومهه برای موترهای بی اسناد، تخریب بلندمنزل های بی قانون و آغاز ثبت شکایت های مردم و بررسی آنان در نشست روز دوشنبه آن بحث شد.

آقای صالح در باره دیدار با مقام های امنیتی نوشته است: «برای تمام موتر های بی اسناد دو ماه وقت داده میشود که مراحل محصول و مالیه را تکمیل و اسناد بدست آورند. امروز (دیروز) وزارت مالیه مقدار مالیه را نظر به سال تولید تعیین می نماید.»

آقای صالح از یازده مورد در باره دیدار روز دوشنبه اش ذکر کرده است. به گفته آقای صالح، به هر قضیه از سوی نهاد های امنیتی رسیده گی خواهد شد.

همچنان، او گفته است که در این دیدار فیصله شد تا گدا ها و سوا لگر ها اجازه ایستاده شدن و یا بساط پهن کردن در وسط سرک ها را نخواهند داشت.

او می گوید که بلند منزل هایی که امر ساختمان ندارند ولی زیر کار اند تخریب میشوند و دو نمونه دیروز تخریب شدند. آقای صالح می گوید که به تمام دکان هایی که پیاده رو ها را بسته اند هشدار داده شده است که پیاده رو ها را باز کنند.

به گفته آقای صالح، فهرست مجرمان کوچک و بزرگ ناحیه به ناحیه، حوزه به حوزه و گذر به گذر در اختیار آمرین حوزه ها قرار گرفته است. برای اقدام اطلاعات کافی در اختیار دارند.

خوست	۲۴	۱۲
ننگرهار	۲۲	۱۷
بلخ	۲۵	۱۱
کندهار	۲۸	۱۱
هرات	۲۵	۶
کابل	۲۲	۸

شرعی وختونه: سهار ۰۴:۴۰ | لمر ختل ۰۲:۰۲ | ماسپینین ۱۱:۳۹ | مازیگر ۰۲:۴۸ | ماينام ۰۵:۱۴ | ماخوستن ۰۴:۳۸

د کرونا ویروس چټکه پراختیا؛ تازه شمېرې: په اروپایي هېوادونو کې د کرونا ویروس مثبتې پېښې ۴۴ سلنه ډېرې شوې دي

امریکا: له ایران سره د وسلو پر کاروباریانو به سخت بندیزونه ولگول شي

امریکا گوانب کړی چې په هر هغه کس یا بنسټ به بندیزونه ولگوي چې له ایران سره د وسلو کاروبار کوي. امریکا دا گوانب وروسته له هغې کړی چې تهران ادعا وکړه چې د ملگرو ملتونو له خوا ورباندې د وسلو لگېدلی بندیز پای ته رسېدلی دی. له ایران سره د نړۍ د اتومي قدرتونو د ۲۰۱۵ ز کال د تړون په اساس د ۲۰۲۰ ز کال د اکتوبر ۱۸ مه پر ایران امریکا گوانب کړی چې په هر هغه کس یا بنسټ به بندیزونه ولگوي چې له ایران سره د وسلو کاروبار کوي. امریکا دا گوانب وروسته له هغې کړی چې تهران ادعا وکړه چې د ملگرو ملتونو له خوا ورباندې د وسلو لگېدلی بندیز پای ته رسېدلی دی. له ایران سره د نړۍ د اتومي قدرتونو د ۲۰۱۵ ز کال د تړون په اساس د ۲۰۲۰ ز کال د اکتوبر ۱۸ مه پر ایران امریکا گوانب کړی چې په هر هغه کس یا بنسټ به بندیزونه ولگوي چې له ایران سره د وسلو کاروبار کوي.

نیویارک تایمز: د ترمپ بیا ټاکل کېدل به د ولسواکۍ جنازه وباسي

امریکایي ورځپاڼې نیویارک تایمز په خپله سرلیکنه کې په امریکا کې ټاکنیزو ناندريو ته په اشارې وېلي چې ترمپ د امریکا ډیموکراسي او نړۍ، دواړه سخت اغېزمن کړي دي. د ورځپاڼې په باور، ترمپ په خپله تېره څلور کلنه دوره کې امریکا او نړۍ ته درانه زیانونه رسولې او که د دویم ځل لپاره ولسمشر شي، نو په امریکا کې به د ولسواکۍ جنازه واخیستل شي. ورځپاڼې زیاته کړې، ترمپ له واک څخه ناسمه گټه پورته کړې، د خپلو سیاسي مخالفینو له مشروعیت څخه یې انکار کړی، ملي منافع یې د خپلو اقتصادي او سیاسي موخو قرباني کړې، د امریکایانو ژوند او ازادۍ ورته هېڅ ارزښت نه لري، نو دا او ورته ډېرو نورو مواردو ته په کتو، ترمپ د امریکا د تاریخ تر ټولو بې بندوباره او بې باوره ولسمشر دی چې بیا ټاکل کېدل یې امریکا له نه جبراندونکي ننگونو سره مخ کولی شي. دا په داسې حال کې ده چې ټاکل شوې د امریکا ولسمشریزې ټاکنې به د نومبر په درېیمه ترسره شي. په دغو ټاکنو کې له ډیموکراتانو څخه جو بایدین او له جمهوري غوښتونکو څخه ډونالد ترمپ یو د بل سیالی ته ولاړ دي.

نوکیا په سپورمۍ کې ۴ جی فعالوي

نوکیا د امریکا فضايي ادارې له ناسا سره سپورمۍ کې د ۴ جی خدمتونو وړاندې کولو لپاره گډ کار پیل کړی او د دې موخې لپاره له ناسا څخه بودیجه هم تر لاسه کوي. په سپورمۍ کې د ۴ جی خدمتونو له فعاله کېدو څخه وروسته به فضانوردان وکولی شي خپلې تجربې او تصویرونه له مینه والو سره د انستیاگرام یا نورو ټولنیزو شبکو له لارې شریک کړي. دغه فنلنډۍ کمپنۍ به په سپورمۍ کې د ۴ جی لومړنۍ ټلیفوني شبکې جوړولو لپاره له ناسا څخه ۱۴۱ میلیونه امریکایي ډالره بودیجه تر لاسه کړي. له نوکیا سره دغه تړون د ۳۷۰ میلیونو امریکایي ډالرو هغو تړونونو یوه برخه ده، چې ناسا یې په ۲۰۲۴ کال کې سپورمۍ ته د بېرته ستنېدو لپاره لپاره یې مخ بېلگه وگرځوي. تل د نویو مالي ستراتیژیو د زده کړې په لټه کې وي. هڅه یې دا وي چې په دې برخه کې نوي شیان زده کړي او له ټولو نویو اقتصادي خبرونو څان خبروي. بریالي مدیران د ژوند له هرې گړۍ څخه د زده کړو لپاره گټه اخلي. که پام ورنه وکړی، په موټر کې د راډیو له لارې اقتصادي خبرونې اوري، د اقتصاد او پیسو لاسته راوړلو په اړه کتابونه لولي، په ورځپاڼو کې یوازې په اقتصادي خبرونو پسې گرځي او په ټوله کې د پیسو لاسته راوړل او لارې چارې یې ورته په یوه عادت بدل شوې وي.

ولې ځینې مدیران په مالي چارو کې بریالي دي؟

د دې لپاره چې د پیسو په مدیریت کې بریالي شي، د هغو کسانو عادتونه، کړنې او ځانگړنې خپلوي او په اړه یې څېړنه کوي چې له هغوی وړاندې یې پر دغه لار قدمونه اېښي دي. همدا لامل دی چې کوچني مالي مدیران له لویو هغو سره ملگرتیا کوي او غواړي د ځان لپاره یې مخ بېلگه وگرځوي. تل د نویو مالي ستراتیژیو د زده کړې په لټه کې وي. هڅه یې دا وي چې په دې برخه کې نوي شیان زده کړي او له ټولو نویو اقتصادي خبرونو څان خبروي. بریالي مدیران د ژوند له هرې گړۍ څخه د زده کړو لپاره گټه اخلي. که پام ورنه وکړی، په موټر کې د راډیو له لارې اقتصادي خبرونې اوري، د اقتصاد او پیسو لاسته راوړلو په اړه کتابونه لولي، په ورځپاڼو کې یوازې په اقتصادي خبرونو پسې گرځي او په ټوله کې د پیسو لاسته راوړل او لارې چارې یې ورته په یوه عادت بدل شوې وي.

د ازي پي (AZIPAY) پرمختللی بڼه

عزیزې بانک خپلی د ازي پي بټوي ته پراختیا ورکړې چې تاسو ته پراخ خدمتونه او گټي لکه: بایومتریک ننوتل-د گوتی او مخ پېژندنې له لارې، څو ژبې (پښتو، دري او انګلیسي) کارول، د ډالرو کارونه، د صورت حساب او کوچنی سټیمینټ لیدل، د صرافي خپلکاره ماشین څخه د ازي پي پرمټ د کارت پرته پیسې وپستل، د مېایل شمېرې ته پیسو استول او د صرافي خپلکاره څخه یې ماشین تر لاسه کول، د مېایل شمېرې ته کرډیټ زیاتول، د بل اداینه او نورې برخې وړاندې کوي. مهرباني وکړئ نوې بڼه یې له ایسټور او پلي سټور څخه ډونلود (بشکته) کړئ، د لازیاتو معلوماتو لپاره 1515 شمېرې سره اړیکه ټینګه کړئ.

www.azizibank.af 1515